

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานบริษัท นครชัย
ชัยพลายแอนด์ซีวิล จำกัด ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดการรับรู้
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม
3. การขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดการรับรู้

ความหมาย

ชิฟแมน และ คานุก (Schiffman & Kanuk, 2000, p. 146) การรับรู้ คือ กระบวนการที่
บุคคลแต่ละคนมี การเลือกการประมวลผลและการตีความเกี่ยวกับตัวกระตุ้นออกมาให้ความหมาย
และได้ภาพของโลกรที่มี เนื้อหา

อุบลวรรณ ภวากานันท์และคณะผู้เขียน (2554) ให้ความหมายการรับรู้และการรับรู้ คือ
การที่ อวัยวะรับรู้ความรู้สึกมีหน้าที่รับรู้ข้อมูลที่อยู่รอบๆตัวเราส่งผ่านเส้นประสาทขึ้นสู่สมอง
ข้อมูลจะอยู่ในรูปของพลังงานต่าง ๆ เช่น ความร้อน แสง เสียง ฯลฯ อวัยวะรับรู้ความรู้สึกแต่ละชนิด
จะรับพลังงานได้เฉพาะ เช่น ตารับแสง หูรับเสียง ผิวหนังรับอุณหภูมิ สัมผัส ฯลฯ ข้อมูลเร้าอวัยวะรับ
ความรู้สึกให้แปรพลังงานเหล่านี้ เป็นกระแสประสาทเดินทางสู่สมองจะเกิดความรู้สึก เช่น
มองเห็น ได้ยิน นั่น คือการรับรู้จึงเป็นขบวนการ รับรู้

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2549) ให้ความหมายการรับรู้หมายถึงการเกิดสัมผัสอย่างมีความหมาย
และเป็น ประสาทสัมผัส เกิดการสัมผัสขึ้น และตีความแห่งการสัมผัสได้รับออกมาเป็นหนึ่งสิ่ง
ใดที่มีความหมาย อัน เป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน และในการแปลความหมายของการสัมผัสนั้น
จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม ดังนั้น หากคนเราไม่มีความรู้เดิมหรือ
ลืมเรื่องนั้น ๆ ไปก็จะไม่มีการรับรู้ใน สิ่งนั้น ๆ แต่จะเกิดเฉพาะการสัมผัสกับสิ่งเร้าเท่านั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันสังคม

ความหมาย

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิทยาการจัดการ, 2538, หน้า 15) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ การค้ำประกันในทางสุขภาพ และฐานะทางเศรษฐกิจของเอกชนแต่ละคน รวมตลอดถึงผู้อยู่ในความอุปการะเมื่อต้องเผชิญกับความขาดแคลนรายได้ อันเนื่องมาจาก การสูญเสียรายได้ทั้งหมดหรือ บางส่วนหรือมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ อัน ประกอบด้วยแบบ การประกันหลายแบบที่มุ่งตรงต่อการให้ความคุ้มครองในอุบัติเหตุหรือความเดือดร้อนในกรณีที่มีการเจ็บป่วย คลอดบุตรภัยอันตรายต่าง ๆ การพิการหรือทุพพลภาพการชราภาพและการว่างงาน

บลองชาร์ด (Blanchard อ้างถึงใน มนัสนันท์ มีครุฑ, 2542, หน้า 15) ให้ความหมายว่า การประกันสังคม คือ การประกันในแบบต่าง ๆ ที่รัฐบาลได้จัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ในอันที่จะวางหลักประกัน ให้ประชาชนมีความมั่นคงทางสังคม ซึ่งอาจจะเป็นวิธีบังคับการประกันตน โดยเป็นการบริหารงานของรัฐ หรือการให้ความสนับสนุนองค์การสาธารณะที่เป็นเอกเทศ ให้ดำเนินการด้วยวิธีสมัครใจ เพื่อความคุ้มครองทางสุขภาพ การชดเชยลูกจ้างในยามว่างงาน หรือการชราภาพ และผู้อยู่ในความอุปการะตลอดจนการขยายขอบเขตของความคุ้มครอง ด้วยวิธีการบังคับการประกันตนในภัย พิบัติอันอาจเกิดขึ้นจากเวรภัยพาหนะ การสงคราม การประกันพืชผล

3. การขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน

เมื่อพนักงานเข้ามาปฏิบัติงานแล้ว จะต้องดำเนินการแจ้งการขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนต่อสำนักงานประกันสังคม โดยให้พนักงานและลูกจ้างติดต่อกันสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่

1. กรณีที่พนักงานยังไม่เคยขึ้นทะเบียนประกันตน จะต้องแนบหลักฐานได้แก่
  - 1.1 แบบขึ้นทะเบียนผู้ประกันตน (สปส.1-03)
  - 1.2 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนจำนวน 1 ชุด หรือสำเนาทะเบียนบ้าน
  - 1.3 หนังสือเดินทาง หรือใบอนุญาตทำงานคนต่างด้าว สำหรับลูกจ้างชาวต่างประเทศ
2. กรณีที่พนักงาน เคยขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนมาแล้ว จะต้องแนบเอกสารหลักฐาน

ได้แก่

- 2.1 แบบขึ้นทะเบียนรับผู้ประกันตนเข้าทำงาน (สปส.1-03/1) หรือ (สปส.6-08)
- 2.2 สำเนาบัตรประจำตัวบัตรประชาชน จำนวน 1 ชุด
3. ในปัจจุบันสำนักงานประกันสังคมจะให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน แทนบัตรประกันสังคมฉบับเดิม

บัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล

จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ประกันตนที่จ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ไว้ใช้แสดงตน เมื่อจะเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาล ที่ระบุในบัตรทุกครั้ง โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด และต้องแนบหลักฐาน ได้แก่

1. แบบขอรับบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล (สปส.9-02)

2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ชุด

การเปลี่ยนแปลงบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล เนื่องจาก

1. เปลี่ยนสถานที่ประกอบการใหม่ หรือย้ายที่พัก

2. ชื่อ - สกุล ไม่ถูกต้อง

3. บัตรรับรองสิทธิสูญหาย

4. ต้องการจะเปลี่ยนโรงพยาบาลใหม่ ผู้ประกันตนจะต้องแนบหลักฐาน ได้แก่

4.1 แบบขอเปลี่ยนแปลงบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล (สปส.9-02)

4.2 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ชุด

4.3 ให้คืนบัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลฉบับเดิม

การลาออกของผู้ประกันตน

หน่วยงานต้นสังกัด จะต้องดำเนินการกรอกแบบแจ้งการลาออกของผู้ประกันตน (สปส. 6-09) และส่งให้งานสวัสดิการกองการเจ้าหน้าที่ ภายใน 7 วัน ก่อนที่ผู้ประกันตน จะพ้นจากหน้าที่การปฏิบัติงาน

การขอรับสิทธิประโยชน์และความคุ้มครองจากกองทุนประกันสังคม

ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2533 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537 ลูกจ้างผู้ประกันตนมีสิทธิ ได้รับสิทธิประโยชน์ และความคุ้มครอง รวม 7 กรณี

1. เจ็บป่วย หรือประสบอันตราย (อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน)

2. ทูพพลภาพ (อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน)

3. ตาย (อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน)

4. คลอดบุตร

5. สงเคราะห์บุตร

6. ชราภาพ

7. ว่างาน

กรณีเจ็บป่วยหรือประสบภัยอันตราย อันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

1. ผู้ประกันตนมีสิทธิ ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย หรือประสบอันตรายที่ไม่ได้เกิดขึ้นจากการทำงาน ดังนี้

2. บริการทางการแพทย์รวมถึงค่าอวัยวะเทียม และอุปกรณ์ในการบำบัดรักษา
3. ค่าบริการทางการแพทย์กรณีทันตกรรม

ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนวันเข้ารับบริการทางการแพทย์

1. กรณีเจ็บป่วยทั่วไป

ให้ผู้ประกันตนเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลตามที่ระบุไว้ในบัตรรับรองสิทธิฯ หรือเครือข่ายของสถานพยาบาลนั้น โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ เว้นแต่มีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องผู้ป่วยพิเศษ หรือเวชภัณฑ์พิเศษ นอกเหนือจากที่แพทย์สั่ง

2. กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน

ผู้ประกันตนสามารถเข้ารับรักษาในสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิฯ ได้ สำนักงานประกันสังคมจะรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดภายในระยะเวลาไม่เกิน 72 ชั่วโมง (ไม่นับรวมวันหยุดราชการ) ซึ่งผู้ประกันตน หรือผู้เกี่ยวข้อง ต้องแจ้งสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิทราบโดยเร็ว เพื่อให้รับผิดชอบการรักษาพยาบาลต่อไป สำหรับผู้ประกันตน ที่ไม่มีเงินสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้น ในกรณีฉุกเฉินภายใน 72 ชั่วโมง ควรแสดงบัตรรับรองสิทธิต่อสถานพยาบาลก่อนการรักษาพยาบาล ซึ่งสถานพยาบาลที่ให้การรักษาผู้ประกันตน หรือผู้ประกันตน ที่สำรองจ่ายค่ารักษาไปก่อน สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลคืนจากสำนักงานประกันสังคม ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) ผู้ป่วยนอก ปีละไม่เกิน 2 ครั้ง

- 1) ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 300 บาทต่อครั้ง
- 2) ค่าตรวจวิเคราะห์จ่ายเพิ่ม จากค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 200 บาทต่อครั้ง
- 3) ค่าเหตุการณ์แพทย์จ่ายเพิ่มจากค่ารักษาพยาบาล ไม่เกิน 200 บาทต่อครั้ง

(ข) ผู้ป่วยใน ปีละไม่เกิน 2 ครั้ง

- 1) ค่ารักษาพยาบาลไม่เกินวันละ 1,500 บาท
- 2) ค่าห้อง ค่าอาหาร ไม่เกินวันละ 700 บาท
- 3) ค่ารักษาพยาบาลเพิ่มกรณีที่ต้องรักษาในห้อง ICU ไม่เกินวันละ 2,000 บาท
- 4) กรณีผ่าตัดใหญ่ ไม่เกิน 2 ชั่วโมง 8,000 บาท เกิน 2 ชั่วโมง 14,000 บาท
- 5) CT Scan หรือ MRI 4,000 บาท ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

กรณีอุบัติเหตุ

กรณีอุบัติเหตุ และไม่สามารถเข้ารับรักษาในสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิ สามารถเข้ารับการรักษา กับสถานพยาบาลอื่นได้ สำนักงานประกันสังคม จะรับผิดชอบค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จำเป็น ภายใน ระยะเวลา ไม่เกิน 72 ชั่วโมง และมีเงื่อนไขเช่นเดียวกับ กรณีฉุกเฉิน โดยผู้ประกันตน สำรองจ่าย ค่ารักษาพยาบาลไปก่อน และสามารถ เบิกคืนจากสำนักงานประกันสังคมตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. เข้ารับการรักษาพยาบาล ในสถานพยาบาลของรัฐ

1.1 ผู้ป่วยนอก จ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

1.2 ผู้ป่วยใน จ่ายเท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น ยกเว้น ค่าห้อง ค่าอาหาร ไม่เกินวันละ 700บาท ไม่จำกัดจำนวนครั้ง

2. เข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน

2.1 จ่ายตามหลักเกณฑ์เดียวกับกรณีฉุกเฉิน แต่ไม่จำกัดจำนวนครั้ง

3. ค่าพาหนะ ในกรณีที่สถานพยาบาลนั้น มีความจำเป็นต้องส่งตัวผู้ป่วยไปตรวจวินิจฉัยหรือรักษาต่อ ณ สถาน พยาบาล อีกแห่งหนึ่งภายในระยะเวลา 72 ชั่วโมงแรก ผู้ประกันตนสามารถเบิกค่าพาหนะในอัตรา ดังนี้

3.1 ค่ารถพยาบาลหรือเรือพยาบาล ไม่เกินครั้งละ 500 บาท

3.2 ค่าพาหนะรับจ้าง หรือพาหนะส่วนบุคคล หรือพาหนะอื่น ๆ เหมาะจ่าย 300 บาท ต่อครั้ง

3.3 หากข้ามจังหวัดจ่ายเพิ่มอีกตามระยะทางกิโลเมตรละ 90 สตางค์

หลักฐานที่ต้องใช้เมื่อไปสถานพยาบาล

1. บัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาล

2. บัตรที่ทางราชการออกให้ มีรูปถ่ายของผู้ประกันตน เช่น บัตรประจำตัวประชาชน หรือใบอนุญาตขับขี่รถยนต์

การบริการที่ผู้ประกันตน จะได้รับจากสถานพยาบาล

สถานพยาบาลต่าง ๆ จะให้การตรวจวินิจฉัย และรักษาโรคตามมาตรฐานทางการแพทย์ รวมทั้งรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในกรณีที่ทางโรงพยาบาลไม่สามารถให้บริการได้ และต้องมีการส่งตัวไปรับการรักษายังสถานพยาบาลอื่นการรับบริการจากโรงพยาบาลเครือข่าย

ในกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับบัตรรับรองสิทธิฯ ที่ระบุชื่อสถานพยาบาล และสถานพยาบาลนั้น มีสถานพยาบาลอื่นที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน ผู้ประกันตน สามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ ในทุกสถานพยาบาลที่อยู่ในเครือข่าย โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

ขั้นตอนการยื่นขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีเจ็บป่วยหรือประสบอันตราย อันมิใช่
เนื่องจากการทำงาน

1. ผู้ประกันตนยื่นแบบ คำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วย ประสบอันตราย (สปส.
2-01) ที่งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน

1.1 ใบเสร็จรับเงิน

1.2 ใบรับรองแพทย์

1.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประกันสังคม สำเนาบัตรรับรองสิทธิฯ

1.4 สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารหน้าแรก เช่น ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงศรี
อยุธยา, ธนาคารกรุงเทพ, ธนาคารกสิกรไทย, ธนาคารไทยพาณิชย์ และ ธนาคารทหารไทย อย่างละ
1 ชุด

2. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และส่งจ่ายเงิน และ
ผู้ประกันตนมาขอรับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะ ให้นุคคลอื่นมารับแทนได้ หรือส่งชานาติให้
ผู้ประกันตน หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขาต่าง ๆ ตามบัญชี ของผู้รับ ประโยชน์ทดแทน

กรณีทันตกรรม

ผู้ประกันตนมีสิทธิเบิกค่าบริการทางการแพทย์กรณีทันตกรรม เฉพาะกรณีการ ถอนฟัน
อุดฟัน และขูดหินปูน ได้ครั้งละ ไม่เกิน 250 บาท ปีละไม่เกิน 500 บาท และมีสิทธิใส่ฟันเทียมชนิด
ถอดได้ฐานอคริลิก 1-5 ซี่ ในวงเงินไม่เกิน 1,200 บาท มากกว่า 5 ซี่ ในวงเงินไม่เกิน 1,400 บาท
ภายในระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่วันที่ใส่ฟันเทียมชนิดถอดได้จากฐานอคริลิก

ขั้นตอนการยื่นขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีทันตกรรม

1. ผู้ประกันตนยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีทันตกรรม (สปส.2-16) ที่งาน
สวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน

1.1 ใบเสร็จรับเงิน

1.2 สำเนาบัตรรับรองสิทธิฯ

1.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

1.4 สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร

2. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และส่งจ่ายเงินสด/เช็ค และ
ผู้ประกันตนมาขอรับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะ ให้นุคคลอื่นมารับแทนได้ หรือส่งชานาติให้
ผู้ประกันตน หรือโอนเข้าบัญชีธนาคาร ตามบัญชีของผู้รับ ประโยชน์ทดแทน

กรณีทุพพลภาพอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

1. ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 3 เดือน ก่อนวันที่คณะกรรมการแพทย์ กำหนดให้ เป็นผู้ทุพพลภาพ
2. มีสิทธิรับเงินทดแทนการขาดรายได้ ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างตลอดชีวิต
3. มีสิทธิรับค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริง เดือนละไม่เกิน 2,000 บาท
4. หากผู้ทุพพลภาพตาย ผู้จัดการศพรับค่าทำศพ 30,000 บาท และทายาทรับเงินสงเคราะห์ 3 เท่าของเงินทดแทนการขาดรายได้ ถ้าส่งเงินสมทบครบ 36 เดือนขึ้นไปก่อนทุพพลภาพ และรับ 10 เท่าของเงินทดแทนการขาดรายได้ ถ้าส่งเงินสมทบครบ 36 เดือนขึ้นไปก่อนทุพพลภาพ

1. ผู้ประกันชั้นแบบค่าขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีทุพพลภาพ (สปส.2-01) ที่งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน

- 1.1 หนังสือรับรองของนายจ้าง
- 1.2 ใบเสร็จรับเงิน (กรณีขอรับค่าอวัยวะเทียม/อุปกรณ์ ฯ)
- 1.3 ใบรับรองแพทย์ระบุการทุพพลภาพ
- 1.4 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

2. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และส่งจ่ายเงินสด/เช็ค และผู้ประกันตนมาขอรับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้คนอื่นมารับแทนได้ หรือส่งธนาคารให้ผู้ประกันตนหรือโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทยสาขาต่าง ๆ ตามบัญชีของผู้รับประโยชน์ทดแทน

กรณีตายอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน

1. ผู้ประกันตนจะต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนวันที่ถึงแก่ความตาย

2. ผู้จัดการศพมีสิทธิได้รับค่าทำศพ 30,000 บาท

ผู้จัดการศพ ได้แก่ บุคคลซึ่งผู้ประกันตนทำหนังสือระบุ ให้เป็นผู้จัดการศพ และได้เป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน หรือคู่สมรส บิดา มารดา หรือบุตรของผู้ประกันตน ที่มีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน หรือบุคคลอื่นที่มีหลักฐาน แสดงว่าเป็นผู้จัดการศพผู้ประกันตน

เงินสงเคราะห์กรณีตาย ดังนี้

1. เงินสงเคราะห์ 1.5 เท่าของค่าจ้างรายเดือนเฉลี่ยจากค่าจ้างที่ส่งเงินสมทบครบ 3 เดือน ก่อนตาย ถ้าส่งเงินสมทบครบ 36 เดือนขึ้นไปหรือ

2. เงินสงเคราะห์ 5 เท่าของค่าจ้างรายเดือน เฉลี่ยจากค่าจ้างที่ส่งเงินสมทบครบ 3 เดือน ก่อนตาย ถ้าส่งเงินสมทบครบ 10 ปีขึ้นไป

1. กรณีขอรับค่าทำศพ ผู้จัดการศพยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีตาย (สปส.2-01) ที่งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน
  - 1.1 สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ประกันตน
  - 1.2 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จัดการศพ
  - 1.3 หลักฐานฌาปนสถาน หรือมัสยิดที่แสดงว่าเป็นผู้จัดการศพ
  - 1.4 ใบมรณบัตรต้นฉบับพร้อมสำเนา
2. กรณีขอรับเงินสงเคราะห์ ผู้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์ ยื่นแบบขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีตาย (สปส.2-01) พร้อมแนบหลักฐาน
  - 2.1 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์
  - 2.2 ทะเบียนสมรสของผู้ประกันตน และของบิดามารดา (ถ้ามี) พร้อมสำเนา
  - 2.3 สูติบัตร หรือสำเนาทะเบียนบ้านของบุตร กรณีไม่มีสูติบัตร
  - 2.4 หนังสือรับรองของนายจ้าง
3. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และส่งจ่ายเงินสด/เช็ค และผู้ประกันตนมารับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้คนอื่นมารับแทนได้ หรือส่งรณาคติให้ผู้ประกันตน หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทยสาขาต่าง ๆ ตามบัญชีของผู้รับประโยชน์ทดแทน

กรณีคลอดบุตร

  1. ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 7 เดือน ก่อนวันคลอดบุตร
  2. ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินค่าคลอดบุตรเหมาจ่าย 12,000 บาทต่อครั้ง ไม่เกิน 2 ครั้ง
  3. เฉพาะผู้ประกันตนหญิง ที่มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์การหยุดงาน เพื่อการคลอดบุตรในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้างเฉลี่ย เป็นระยะเวลา 90 วัน
4. กรณีสามี - ภรรยา เป็นผู้ประกันตนทั้งคู่ ให้ใช้สิทธิฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเบิกต่อการคลอดบุตร 1 ครั้ง หรือให้ใช้สิทธิในการเบิกจ่ายค่าคลอดบุตร รวมกันไม่เกิน 4 ครั้ง
5. ผู้ประกันตนยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีคลอดบุตร (สปส.2-01) พร้อมแนบหลักฐาน
  - 5.1 ทะเบียนสมรสพร้อมสำเนา
  - 5.2 สูติบัตรของบุตร
  - 5.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
  - 5.4 สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร

1.สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และสั่งจ่ายเงินสด/เช็ค (ผู้ประกันตนมาขอรับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้คนอื่นมารับแทน) หรือส่งธนาณัติให้ผู้ประกันตน หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทยสาขาต่าง ๆ ตามบัญชี ของผู้รับประโยชน์ทดแทน

กรณีสงเคราะห์บุตร

1) ต้องจ่ายเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 12 เดือน ภายในระยะเวลา 36 เดือน ก่อนเดือน ที่มีสิทธิ ได้รับประโยชน์ทดแทน

2) มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์บุตร เดือนละ 350 บาทต่อบุตร 1 คน ไม่เกิน 2 คน

3) บุตรชอบด้วยกฎหมายตั้งแต่แรกเกิดจนถึง อายุไม่เกิน 6 ปีบริบูรณ์

4) ทั้งสามี - ภรรยา เป็นผู้ประกันตน ให้ใช้สิทธิฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเบิกก่อน

2. ผู้ประกันตนยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีสงเคราะห์บุตร (สปส.2-01/5) ที่งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน

2.1 หนังสือรับรองของนายจ้าง

2.2 ทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้ประกันตน/คู่สมรส

2.3 สำเนาบัตรประกันสังคม

2.4 สำเนาทะเบียนสมรส/ทะเบียนหย่าของผู้ประกันตน (กรณีจดทะเบียนหย่า)

2.5 สูติบัตรพร้อมสำเนา

3. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และสั่งจ่ายให้เป็นรายเดือน โดยโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทย สาขาต่าง ๆ ตามบัญชีของผู้รับประโยชน์ทดแทน

กรณีชราภาพ

1. ผู้มีสิทธิรับเงินบำนาญชราภาพ

1.1 กรณีจ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 180 เดือน ไม่ว่าจะระยะเวลา 180 เดือน จะติดต่อกันหรือไม่ก็ตาม และ

1.2 มีอายุมีครบ 55 ปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

1.3 มีสิทธิรับบำนาญชราภาพ รายเดือนตลอดชีพ ในอัตราร้อยละ 15 ของค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย ที่ใช้เป็นฐาน ในการคำนวณเงินสมทบก่อนความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

1.4 หากจ่ายเงินสมทบเกินกว่า 180 เดือน ให้ปรับเพิ่มอัตรารายเงินบำนาญชราภาพ จากอัตราร้อยละ 15 เพิ่มอีกร้อยละ 1 ต่อระยะเวลาการจ่ายเงินสมทบทุก 12 เดือน

2. ผู้มีสิทธิรับเงินบำเหน็จชราภาพ

2.1 กรณีจ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลง

2.2 มีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ หรือเป็นผู้ทุพพลภาพ หรือถึงแก่ความตาย

2.3 กรณีจ่ายเงินสมทบต่ำกว่า 12 เดือน ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพเท่ากับจำนวนเงินสมทบ ที่ผู้ประกันตนจ่ายสมทบ เข้ากองทุน

2.4 กรณีจ่ายเงินสมทบ ตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพเท่ากับจำนวนเงินสมทบที่ผู้ประกันตน และนายจ้างจ่ายสมทบ เข้ากองทุนพร้อมดอกเบี้ย ตามอัตราที่สำนักงานประกันสังคมกำหนด

2.5 กรณีผู้รับบำนาญชราภาพ ถึงแก่ความตาย ภายใน 60 เดือน นับแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพ ให้จ่ายเงินบำเหน็จชราภาพ จำนวน 10 เท่า ของเงินบำนาญชราภาพ รายเดือนที่ได้รับคร่าวสุดท้าย ก่อนถึงแก่ความตาย

3. ผู้ประกันตน หรือผู้มีสิทธิ จะต้องยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนภายใน 1 ปี นับแต่วันที่มีสิทธิขอรับประโยชน์ทดแทน

4. ขั้นตอนการยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพ

1. ผู้ประกันตนยื่นแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพ (สปส.2-01/6) ที่งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ พร้อมแนบหลักฐาน

1.1 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ประกันตน

1.2 สำเนาทะเบียนบ้านของทายาทผู้มีสิทธิ (กรณีผู้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพถึงแก่ความตาย)

1.3 ใบมรณะบัตรพร้อมสำเนา (กรณีผู้รับประโยชน์ทดแทน กรณีชราภาพถึงแก่ความตาย)

2. สำนักงานประกันสังคม มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา และส่งจ่ายเงินสด/เช็ค (ผู้ประกันตนมาขอรับด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้คนอื่นมารับแทน) หรือส่งธนาคารให้ผู้ประกันตน หรือโอนเข้าบัญชีธนาคารกรุงไทยสาขาต่าง ๆ ตามบัญชีของผู้รับประโยชน์ทดแทน

หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์

หลักเกณฑ์ที่จะทำให้ท่านมีสิทธิ คือ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการว่างงาน เงื่อนไขการเกิดสิทธิ

1. ต้องขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานที่สำนักงานจัดหางานของรัฐ

2. มีความสามารถในการทำงาน และพร้อมที่จะทำงานที่เหมาะสมตามที่จัดหาให้

3. ต้องไม่ปฏิเสธการฝึกงาน

4. ต้องรายงานต่อเจ้าหน้าที่สำนักจัดหางาน ไม่น้อยกว่าเดือนละ 1 ครั้ง

5. ผู้ที่ว่างงานต้องไม่ถูกเลิกจ้างเนื่องจากกรณี

1) ทุจริตต่อหน้าที่

2) กระทำผิดอาญาโดยเจตนาแก่นายจ้าง

3) จงใจทำให้นายจ้างได้รับความเสียหาย

4) ผ่าฝืนข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการทำงาน หรือคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมายใน
กรณีร้ายแรง

5) ละทิ้งหน้าที่เป็นเวลา 7 วัน ทำงานติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันควร

6) ประมาทเลินเล่อเป็นเหตุให้นายจ้างได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

7) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษา

6. ต้องมิใช่ผู้มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนในกรณีชราภาพ

7. มีสิทธิรับประโยชน์ทดแทนเริ่มตั้งแต่วันที่ 8 นับแต่วันว่างงานจากการทำงาน กับ
นายจ้างรายสุดท้าย

8. ไม่เป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจตามมาตรา 39

กรณีที่ถูกเลิกจ้าง

ได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานปีละไม่เกิน 180 วัน ในอัตราร้อยละ 50 ของค่าจ้าง
กรณีลาออกจากงาน

กรณีสมัครใจลาออก

ได้รับเงินทดแทนระหว่างการว่างงาน ปีละไม่เกิน 90 วัน ในอัตราร้อยละ 30 ของค่าจ้าง
หากใน 1 ปีปฏิทินมีการยื่นขอรับเงินทดแทนระหว่างการว่างงานเกินกว่า 1 ครั้ง ให้นับระยะเวลา
การรับเงินทดแทน ระหว่างการว่างงานรวมกันไม่เกิน 180 วัน เงินทดแทนการขาดรายได้จะจ่ายเป็น
งวดเดือน โดยโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารตามที่ผู้ประกันตนแจ้ง

กรณีว่างงาน

ขั้นตอนและวิธีการขอรับประโยชน์ทดแทน

1. ต้องไปขึ้นทะเบียนผู้ว่างงานที่สำนักจัดหางาน กรมการจัดหางาน

2. กรอกแบบฟอร์มใบขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนกรณีว่างงาน พร้อมด้วยหลักฐานดังนี้

1) บัตรประชาชน

2) รูปถ่าย 1 นิ้ว 1 ใบ

3. กรอกแบบคำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน พร้อมด้วยหลักฐานดังนี้

1) หนังสือรับรองการออกจากงาน หรือสำเนาแบบแจ้งการออกจากงาน (สปส 6-09)

หรือหนังสือหรือคำสั่งของนายจ้างที่ให้ออกจากงาน

2) สำเนาสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์หน้าแรกที่มีชื่อและเลขที่บัญชี

4. เจ้าหน้าที่สำนักจัดหางานทำการสัมภาษณ์/ตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติการทำงาน
5. เจ้าหน้าที่สำนักจัดหางานทำการเลือกตำแหน่งงานว่างให้เลือก 3 แห่ง ให้ผู้ประกันตนกรณีว่างงานได้พิจารณา
6. หากยังไม่มีงานที่เหมาะสม เจ้าหน้าที่สำนักจัดหางานจะประสานงานส่งฝึกอบรมแรงงานตามความจำเป็น
7. เจ้าหน้าที่จะทำการบันทึกสถานะผู้ประกันตนกรณีว่างงานเข้าสู่ฐานข้อมูลกลาง
8. เจ้าหน้าที่สำนักงานประกันสังคมดึงข้อมูลผู้ประกันตนกรณีว่างงานขึ้นมาวินิจฉัยตามเงื่อนไขการเกิดสิทธิ
9. เมื่อคุณสมบัติครบถ้วน สำนักงานประกันสังคมทำการโอนเงินทดแทนการขาดรายได้ตามสิทธิให้ผู้ประกันตน ผ่านทางบัญชีธนาคาร
10. หากผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนไม่พอใจคำสั่งจ่ายประโยชน์ทดแทน สามารถยื่นอุทธรณ์ได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วลัยพร จันทรสุทธิ (2550) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม:กรณีศึกษาผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 6 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 6 มีความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาประเด็นพบว่าผู้ประกันตนที่มารับบริการ มีการศึกษา รายได้และประเภทกิจการที่ทำงานต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ส่วนผู้ประกันตนที่มีเพศอายุ แลสถานภาพครอบครัวต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนไม่แตกต่างกัน ข้อเสนอแนะคือควรปรับปรุงเพิ่มสิทธิประโยชน์ทดแทนที่ได้รับเป็นตัวเงินให้มากขึ้น นอกจากนี้ให้ทำการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนตามสื่อต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมไปถึงการลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ผู้ประกัน ตนตามสถานประกอบการและการมาขอรับสิทธิประโยชน์จากสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 6 ควรให้ได้รับความสะดวก

ชรินพร ศรีวิไล (2551) ศึกษาเรื่องสิทธิการเข้ารับบริการทางการแพทย์ของลูกจ้างผู้ประกัน ตนตามกฎหมายประกันสังคมมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวมถึงการวิเคราะห์สิทธิการเข้ารับบริการทางการแพทย์ของลูกจ้างผู้ประกัน ตนตามพระราชบัญญัติประกัน สังคม พ.ศ. 2533 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2537 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2543 รวมถึงปัญหาที่ลูกจ้างผู้ประกันตนประสบปัญหาเมื่อได้เข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิตลอดจน

ค้นหาแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำแนวทางดังกล่าวมาพัฒนาแก้ไขปรับปรุงสิทธิการรับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายประกันสังคมให้ดียิ่งขึ้น ผลการศึกษาพบว่า กฎหมายประกันสังคมกำหนดเงื่อนไขการเกิดสิทธิรับบริการทางการแพทย์ของลูกจ้างผู้ประกันตนทำให้ลูกจ้างผู้ประกันตนไม่ได้รับสิทธิความคุ้มครองโดยทันทีอีกทั้งยังมีข้อยกเว้น สิทธิรับบริการทางการแพทย์ อาทิ โรคที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือกรณีมีสิทธิรับบริการทางการแพทย์ตามกฎหมายอื่นก็จะไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายประกันสังคมนอกจากนี้ลูกจ้างผู้ประกันตนยังประสบปัญหาการเข้าถึงบริการทางการแพทย์รวมทั้งถูกจำกัดสิทธิรับบริการทางการแพทย์เช่น กรณีลูกจ้างผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพแต่ยังสามารถทำงานได้ก็จะไม่ได้รับความคุ้มครองกรณีทุพพลภาพรวดเร็ว ผู้ปฏิบัติงานมีใจในการให้บริการ

ศุภวรรณ ตริมมงคล (2551) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมกรณีศึกษา:ผู้ประกันตนที่มารับบริการจากสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการในการศึกษา คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคม 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากผู้ที่มารับบริการสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมอยู่ในระดับพอใช้และการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ประกันตนเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมพบว่าผู้ประกันตนที่มีเพศอายุระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้ประกันตนที่มีสถานภาพรายได้ประเภทกิจการแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนจากกองทุนประกันสังคมไม่แตกต่างกัน

นิรมล รongศรีแย้ม (2552) ศึกษาเรื่องการเข้าถึงสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม กรณีเจ็บป่วยของผู้ประกันตนสำนักงานประกันสังคมเขตพื้นที่ 4 ผลงานวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจนั้น เป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 30-39 ปีรายได้ต่อเดือน 10,001-15,000 บาท เป็นผู้ประกันตนมานานกว่า 6 ปี และเคยใช้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีเจ็บป่วย 5-6 ครั้ง แต่ทั้งนี้มีความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ผู้ประกันตนพบปัญหาและอุปสรรคในการใช้สิทธิ ณ สำนักงานประกันสังคมในระดับมากซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการประชาสัมพันธ์การให้ข้อมูลข่าวสารไม่ชัดเจนและไม่ทั่ว ถึง เงื่อนไขการได้รับสิทธิประโยชน์มีรายละเอียดที่เข้าใจยาก ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของผู้ประกันตนพบว่า เพศ

ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน และจำนวนครั้งที่เคยใช้สิทธิประโยชน์ เพศและอายุ มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการใช้สิทธิประโยชน์ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยเสนอว่าสำนักงานประกันสังคมควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับ สิทธิประโยชน์ให้มากกว่านี้โดยมีรูปแบบการให้ความรู้ที่หลากหลายเนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถเข้าถึงผู้ประกันตนได้ทุกกลุ่ม และควรตรวจสอบการให้บริการของสถานพยาบาลตามบัตรรับรองสิทธิให้เป็นไปตามสัญญาจ้างให้บริการทางการแพทย์ในส่วนตัวของผู้ประกันตนเองควรมีการศึกษาทำความเข้าใจถึงสิทธิประโยชน์ที่ตนเองมีสิทธิได้รับและควรตระหนักในสิทธิของตนเองที่พึงจะได้รับอย่างละเอียด

นิลัมพร แต่งตั้ง (2560) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุไม่เกิน 30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี พนักงานเป็นระดับปฏิบัติการมากที่สุด ร้อยละ 44.68 ตำแหน่งวิศวกร ร้อยละ 31.91 และช่างเทคนิค ร้อยละ 31.91 รายได้อยู่ระหว่าง 10,001-25,000 บาท ระยะเวลาในการเป็นผู้ประกันตน 1-3 ปี ภายใน 1 ปี พนักงานร้อยละ 55.32 เคยขอรับสิทธิประโยชน์ทดแทนทั้ง 7 กรณีของสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมโดยพนักงานส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.97 ของบริษัทมีการรับรู้ข้อมูลสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมในระดับน้อย เมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม 17 ข้อ พบว่า สิทธิประโยชน์กรณีทุพพลภาพ สิทธิประโยชน์กรณีเสียชีวิต สิทธิประโยชน์กรณีชราภาพ พนักงานมีการรับรู้น้อย มีค่าเฉลี่ยการรับรู้อยู่ที่ 6.07 คะแนน และผู้ประกันตนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ระยะเวลาในการเป็นผู้ประกันตน จำนวนครั้งที่ขอรับประโยชน์ทดแทนทั้ง 7 กรณี และปัญหาการรับรู้ข้อมูลสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมแตกต่างกันมีระดับการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมแตกต่างกัน และปัญหาในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงาน

อรทัย จันทวงศ์ (2555) ศึกษาเรื่องการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงาน สังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานในสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและหน่วยงาน จำนวน 249 คน ผลการศึกษาพบว่า พนักงาน สังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา ส่วนใหญ่รับทราบถึงสิทธิประโยชน์ทั้ง 7 กรณีเมื่อพิจารณาตามแหล่งที่รับทราบถึงสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับกองทุนประกัน สังคมพบว่าพนักงานส่วนใหญ่รับทราบถึงสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับกองทุนประกันสังคมจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านประกันสังคมของมหาวิทยาลัยบูรพา มากที่สุด รองลงมาคือเพื่อนร่วมงาน ญาติพี่น้องและสื่อ

สิ่งพิมพ์เช่น คู่มือประกันตน ตามลำดับในส่วนของช่องทางในการรับรู้สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับกองทุนพบว่าพนักงานเลือกใช้ช่องทางโดยให้ความสำคัญ ด้านความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลมากที่สุด

ประเสริฐ พันธุ์เรืองสกว (2556) ศึกษาเรื่องความเข้าใจสิทธิประโยชน์ประกันสังคมของพนักงานคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ เพื่อศึกษาความเข้าใจในสิทธิประโยชน์ของประกันสังคมและศึกษาความปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าใจสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามกับพนักงานคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจำนวน 170 คน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ไคสแควร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 65.38 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.33 รายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.41 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีพนักงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจสิทธิประโยชน์ประกันสังคมอยู่ในระดับ สูง ในส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจ ได้แก่ เพศอายุระดับการศึกษา สถานภาพสมรส และรายได้

กิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2557) แร่งงานนอกระบบย่อมมีความคาดหวังสูงเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมหมายถึงว่าอยากสมหวังทุก ๆ ความคาดหวังในทุกกรณี ภายในเวลาที่ทางการกำหนดไว้เดิมรวมทั้งความคาดหวังใหม่ ๆ ว่าจะได้รับความช่วยเหลือในบางกรณีเพิ่มขึ้นมีความเป็นไปได้จะเป็นความจริงและในเวลาทีรวดเร็ว

1. กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของแรงงานนอกระบบ ด้านประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คาดหวังให้รัฐบาลมีระบบการจ่ายค่าชดเชยที่ดี เพิ่มจำนวนเงินมากขึ้น ให้ความช่วยเหลือโดยจัดกองทุนรักษาพยาบาลกรณีที่ไม่สามารถทำงานได้เนื่องจากการเจ็บป่วย และคาดหวังต่อระบบการให้บริการเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดอย่างรวดเร็ว

2. กรณีทุพพลภาพ ส่วนใหญ่ มีความพึงคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีทุพพลภาพ พบว่า รัฐบาลควรได้รับเงินช่วยเหลือตามเงื่อนไขอย่างเป็นธรรม มีความเหมาะสมและมีความรวดเร็วยิ่งขึ้นรวมทั้งคาดหวังว่าทางการจะเพิ่มความดูแลเอาใจใส่และให้ความช่วยเหลือในบางกรณี que เห็นว่าจำเป็น

3. กรณีตาย ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีตาย พบว่า ที่รัฐบาลต้องมีการเพิ่มจำนวนเงินเพื่อช่วยเหลือให้มากกว่าปัจจุบันพร้อมต้องการให้ความช่วยเหลือที่รวดเร็ว มีความทั่วถึง มีความเป็นธรรมมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่ทันสมัยทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในขณะนั้นด้วยรวมทั้งทายาทของผู้ประกันตนจะมีโอกาสได้รับเงิน

ทดแทนของผู้ประกันตนที่เสียชีวิตเพิ่มขึ้นจากเงินค่าทำศพที่ทางการจ่ายให้มากขึ้นและให้กองทุนจะเป็นเจ้าภาพในการจัดงานศพอีกด้วย

4. กรณีชราภาพ(เงินบำเหน็จ)ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ (เงินบำเหน็จ) ว่าได้รับเงินตามสิทธิประโยชน์จากภาครัฐมากขึ้นกว่าเดิมรวมทั้งคาดหวังว่าได้รับเงินบำเหน็จและการจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้น ควรเพิ่มอายุ ขยายเวลาผู้ประกันตน

5. กรณีชราภาพ(เงินบำนาญ)ส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ (เงินบำนาญ) โดยให้รัฐควรพิจารณาทบทวนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกันตนที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงสิทธิประโยชน์จากเงินชดเชยขั้นต่ำให้สูงขึ้น ทั้งนี้ผู้ประกันตนที่อายุสูงกว่า 60 ปี ควรได้รับเงินช่วยเหลือจนกว่าจะเสียชีวิต นอกจากนี้ยังคาดหวังให้ทายาทได้รับเงินมากกว่า 10 เท่าของเงินรายเดือนและต้องการให้มีการจัดส่งข้อมูลข่าวสารที่เที่ยงตรงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ความคาดหวังของแรงงานนอกระบบเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมที่เริ่มจากกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีชราภาพ (เงินบำเหน็จ) และกรณีชราภาพ (เงินบำนาญ) จึงอยู่ในความสนใจของแรงงานนอกระบบเป็นอย่างดีและประสงค์จะได้รับความช่วยเหลือจากรัฐตรงตามที่มีความคาดหวัง